

Posudok oponenta

vymenúvacieho konania doc. PhDr. Michala Kozubíka, PhD.

Doc. PhDr. Michal Kozubík, PhD., je prvým absolventom Katedry rómskej kultúry, ktorý sa uchádza o vymenovanie za profesora v študijnom odbore Sociálna práca, na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre. Z hľadiska profesionálneho rastu, uchádzač bilancuje dvadsaťročné úsilie, ktoré charakterizuje jeho akademickú kariéru a osobnosť. Predložený profesijný životopis je dôkazom stáleho záujmu o štúdium a prednášanie sociálnej problematiky a príbuzných disciplín, pre nadobudnutie vedomostí a zručností študujúcej mládeže, pre potreby sociálne ohrozených, zdravotne hendikepovaných, umierajúcich.

Ťažiskovým, odborným záujmom uchádzača je celospoločenská problematika sociálnej integrácie a inklúzie rómskej populácie na Slovensku. Pri skúmaní uvedenej problematiky sa orientuje na holistický prístup skúmania problematiky, v čo najširších súvislostiach a v historickom kontexte. Do uchopenia sociálnej problematiky rómskej národnostnej menšiny presadzuje málo frekventovaný pojem kultúry, ako základne etnickej a osobnej identity, východiska akejkoľvek práce s rómskymi klientmi a sídelnými komunitami. Upriamil pozornosť na odkaz zabudnutého osvietenckého učenca Samuela Augustiniho ab Hortis, ktorého etnografické pozorovania spôsobu života Rómov, v období osvietenstva porovnáva so súčasnou situáciou. Uchádzač upozornil na problém, že pomáhajúce profesie pôsobia len v súčasnosti, odtrhnuté od logiky historicko-kultúrnej perspektívy. Môžeme zhodne s uchádzačom konštatovať, že nepoznanie a nepoučenie sa z minulosti vyúsťuje do tápania v súčasnosti, ktoré sa prenesie do budúcnosti. Monografia „*Traditional Romany Culture – Myth or Reality?: Reflection of Samuel Augustini ab Hortis in Context of Helping Professions* (2015) vzbudila záujem profesora Jitseho P. van Dijka z univerzity v Groningene. Z monografie vznikla ich spoločná porovnávacía štúdia *Roma housing and eating in 1775 and 2013“: A comparison.* (2018). Štúdia presahuje hranice na prax orientovanej sociálnej práce a približuje sa k prístupu skúmania historickej antropológie resp. historickej sociológie. Dokazuje význam historického času a jeho vplyvu na tvorbu asimilačných sociálnych zmien, ktorým sú Rómovia kontinuálne vystavení.

Uchádzač od roku 2006 pravidelne vystupuje na domácich vedeckých a odborných konferenciách. Od roku 2011 rozvinul plodnú medzinárodnú spoluprácu, ktorá okrem programu Erasmus+ zahŕňa aj vystúpenia na vedeckých konferenciách a projektové aktivity v Nemecku, Nórsku, Maďarsku, Poľsku, Slovinsku, Rumunsku, v Českej republike. V posledných rokoch svoju pozornosť vo vede a v vzdelávaní upriamil na reformnú paradigmu, a v jej rámci na kritickú sociálnu prácu, ktorá v našich podmienkach je najmenej frekventovanou. Radikálny prístup k riešeniam sociálnych problémov, nie je neuvážaný prvoplánový program. Kľúčom k uchopeniu problému je koncept sociálneho vylúčenia, ktorý vystihuje podstatnú mieru problému, ktorému čelia príslušníci marginalizovaných rómskych komunit. Sociálne vylúčenie nechápe, ako dôsledok osobných vlastností - kultúry príslušníkov rómskej komunity, ale ako výsledok politicko-historického, legislatívneho, kultúrneho, ekonomického tlaku, ktorý vyúsťuje do sociálnej exklúzie väčšiny Rómov na Slovensku. Za týchto okolností sú inštitúcie a orgány verejnej správy historicky, kontinuálne zodpovedné za riešenia, ktoré dovedli rómske komunity do marginalizovaného postavenia. O dôsledkoch sociálneho vylúčenia resp. vyčlenenia už písal v monografii, ktorá vznikla na základe terénneho výskumu a projektu VEGA, *(Ne)vinní a dilino gadžo* (2013).

Vo vzdelávaní uchádzač garantuje na I. stupni študijné predmety Kultúra a sociálne vylúčenie, Dejiny Rómov a Odbornú prax. Na II. stupni študijné predmety Moderné sociálne teórie, Hospicová

starostlivosť. Na III. stupni Perspektívy rozvoja teórie a metód sociálnej práce. Svoj záujem rozšíril na množstvo tém, o čom svedčí úctyhodný počet obhájených bakalárskych a magisterských prác, ktoré dokumentujú jeho široký záber okruhov sociálnej práce. Vyškoliť dvoch doktorandov. Na Slovensku je členom Spoločnosti Downovho syndrómu, členom Asociácie špeciálnych pedagógov, škôl a poradní, členom dobrovoľníckeho tímu Hospicu – Domu pokoja a zmiery sv. Bernadety v Nitre, členom komisií na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre. V zahraničí je členom Gypsy Lore Society, najstaršej medzinárodnej organizácie zaoberajúcej sa romistickými a romologickými štúdiami, členom Komitetu Naukowego Ogólnopolskiego v Katoviciach a spoluriešiteľom projektov Fundacji Integracji Społecznej vo Wrocławu. V roku 2014 získal ocenenie *Memoria Gratum Facit* udelené krakovskou akadémiou za rozvoj a medzinárodnú spoluprácu. V roku 2018 získal Cenu rektora UKF za medzinárodne akceptovanú publikačnú činnosť v školskom roku 2017/2018 za 5 článkov uverejnených v databázach Web of Science a Scopus. Aktuálne prebieha doktorandské štúdium na Rijksuniversiteit Groningen, pod vedením Assoc. Prof. Jitseho P. van Dijka.

Doc., PhDr. Michal Kozubík, PhD. je vyprofilovanou osobnosťou s ujasnenou perspektívou pokračovať v pedagogickej a vedeckej práci s medzinárodným presahom. Vedecko-pedagogická charakteristika väčšinou prekračuje resp. spĺňa vo všetkých aktivitách požadované kvantitatívne limity.

Záver

Na základe posúdenia predloženého dokladového spisu vedecko-pedagogickej činnosti uchádzača, odporúčam ctenej Vedeckej rade Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre uskutočniť doc., PhDr. Michalovi Kozubíkovi, PhD. vymenovacie konanie za profesora v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca.

Bratislava, 5.októbra 2020.

Prof., PhDr. René Lužica, ArtD.